

Fiscoloog

NIEUWSBRIEF OVER FISCALITEIT

Bedrijfsfiets : volledige vrijstelling ook in geval van privégebruik

De Administratie bevestigt in een recente circulaire dat het voordeel dat voortvloeit uit de terbeschikkingstelling van een bedrijfsfiets die daadwerkelijk gebruikt wordt voor verplaatsingen van het woon-werkverkeer volledig vrijgesteld is, ook als deze fiets daarnaast nog voor andere, zuivere privéverplaatsingen wordt gebruikt (Ci.RH.242/612.802 (AAFisc nr. 47/2011) van 19 oktober 2011; *Fisconetplus*).

Fiscale aanmoediging fietsgebruik

Een tweetal jaar geleden voerde de wetgever verschillende fiscale maatregelen door die het gebruik van de fiets voor de verplaatsingen van het woon-werkverkeer moeten aanmoedigen (voor een uitgebreid overzicht, zie *Fisc.* nr. 1151, 2).

Een van die maatregelen voorziet in een belastingvrijstelling bij de terbeschikkingstelling van een 'bedrijfsfiets'. De vrijstelling slaat op "het voordeel dat voortvloeit uit de terbeschikkingstelling van een fiets en de toebehoren, met inbegrip van de onderhouds- en stallingskosten, die daadwerkelijk wordt gebruikt voor de verplaatsingen tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling" (art. 38, § 1, eerste lid, 14°, b WIB 1992).

Bij de bespreking van deze nieuwe vrijstelling werd in deze nieuwsbrief de vraag gesteld, wat er gebeurt wanneer een dergelijke bedrijfsfiets niet enkel wordt gebruikt voor verplaatsingen van het woon-werkverkeer, maar ook nog voor andere privéverplaatsingen (boodschappen, een fietstochtje tijdens het week-end, enz.). Is er dan voor dat andere gedeelte sprake van een belastbaar voordeel van alle aard? Onder verwijzing naar een tekstargument werd daarop geantwoord, dat dit waarschijnlijk niet het geval zou zijn (*Fisc.* nr. 1151, 2).

Maar staatssecretaris Clerfayt gooide roet in het eten. Tijdens de bespreking van het wetsontwerp in de Senaatscommissie voor de Financiën werd de vraag gesteld, of de "vrijstelling [...] enkel geldt voor de woon-werkverplaatsing". De staatssecretaris antwoordde dat de "ontwerpbepaling over de bedrijfsfietsen het voordeel alleen vrijstelt voor de woon-werkverplaatsingen". En dat het "zuivere privégebruik dus volgens de gewone regels wordt belast" (*Parl.St.* Senaat 2008-2009, nr. 4-1199/2; *Fisc.* nr. 1154, 3).

In haar voormelde circulaire distantieert de Administratie zich nu van deze mening van staatssecretaris Clerfayt, en sluit zij zich aan bij de mening die in deze nieuwsbrief verkondigd werd: de "vrijstelling geldt zowel voor de verplaatsingen tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling als voor andere verplaatsingen (zuivere privéverplaatsingen)" (randnr. 3). "De vrijstelling slaat dus op het *volledige* voordeel dat voortvloeit uit de terbeschikkingstelling van een bedrijfsfiets die daadwerkelijk voor het woon-werkverkeer wordt gebruikt" (randnr. 4).

De Administratie distantieert zich van de mening van de staatssecretaris

Ook voor 'bedrijfsleiders'

De circulaire bevestigt daarnaast – wat ook al uit de parlementaire voorbereiding was gebleken (*Fisc.* nr. 1151, 2) – dat de belastingvrijstelling niet enkel geldt wanneer een bedrijfsfiets ter beschikking wordt gesteld van een werknemer, maar ook wanneer het om een 'bedrijfsleider' gaat: de vrijstelling "van het volledige voordeel geldt zowel voor personeelsleden als voor bedrijfsleiders" (randnr. 5).

Cumul met vrijgestelde fietsvergoeding

Naast de voormelde belastingvrijstelling geldt ook een vrijstelling voor de "kilometervergoeding toe-

gekend voor de werkelijk met de fiets gedane verplaatsingen tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling voor een bedrag van maximum [nog te indexeren] 0,145 EUR per kilometer" (art. 38, § 1, eerste lid, 14°, a WIB 1992). Na indexaanpassing is dit bedrag voor het aanslagjaar 2012 gelijk aan 0,21 EUR per kilometer.

Tijdens de parlementaire voorbereiding was al gezegd, dat de beide belastingvoordelen cumuleerbaar zijn : een werknemer of bedrijfsleider die een bedrijfsfiets belastingvrij ter beschikking krijgt, kan dus daarenboven ook nog eens een belastingvrije vergoeding ontvangen van (indexaangepast) 0,21 EUR per kilometer voor de verplaatsingen van het woon-werkverkeer die 'werkelijk met de fiets' worden gedaan. De wetgever ging er immers van uit, dat de kilometervergoeding in deze omstandigheden haar "belang behoudt als compensatie voor de eventuele andere fietskosten (kledij, enz.) en als aanmoediging voor het effectieve gebruik van de fiets" (*Parl.St.* Kamer 2008-2009, nr. 52-1788/007, 14; *Fisc.* nr. 1151, 2). Dat wordt nu door de Administratie in haar voormelde circulaire nog eens uitdrukkelijk bevestigd (randnr. 6).

Cumul met algemene werkgeverstussenkomst

Kan de vrijgestelde kilometervergoeding en/of de vrijstelling bij terbeschikkingstelling van een bedrijfsfiets bovendien gecumuleerd worden met de algemene vrijstellingsregeling van de werkgeverstussenkomst in de kosten van het woon-werkverkeer (art. 38, § 1, eerste lid, 9° WIB 1992) ?

De wet zegt, dat een dergelijke cumul niet kan "voor dezelfde verplaatsing of voor een deel hiervan" (art. 38, § 1, lid 2 WIB 1992).

De Administratie past
blijkbaar een beperking
toe die niet in de
wettekst voorkomt

In deze nieuwsbrief is steeds de stelling verdedigd, dat dit cumulverbod niet verhindert dat de

twee vrijstellingsregelingen toch worden gecombineerd wanneer er sprake is van twee 'afzonderlijke' delen van het woon/werkverkeer. De minister van Financiën heeft dit vorig jaar uitdrukkelijk bevestigd : een belastingplichtige die zijn verplaatsingen per fiets 'vervolledigt' met verplaatsingen via een 'ander' vervoermiddel (het openbaar gemeenschappelijk vervoer, bv.) kan volgens de minister de vrijstellingsregeling in verband met het gebruik van een fiets genieten (voor het eerste deel van het traject) én de vrijstellingsregeling zoals van toepassing voor het 'ander' vervoermiddel (voor het tweede deel van het traject); (*V. & A.* Kamer 2009-2010, nr. 52-92, 50; *Fisc.* nr. 1196, 17).

In haar voormelde circulaire lijkt de Administratie deze combinatie evenwel uitsluitend te willen aanvaarden wanneer dat 'ander' vervoermiddel bestaat uit "openbaar gemeenschappelijk vervoer" of "door de werkgever georganiseerd gemeenschappelijk vervoer"; en niet wanneer dat 'ander' vervoermiddel bv. de eigen wagen is (randnr. 7).

Een dergelijke beperking komt in de wettekst nochtans niet voor. Een combinatie met de eigen wagen is bovendien niet louter denkbeeldig. Neem bv. een werknemer die zijn eigen wagen gebruikt voor het woon-werkverkeer, maar door omstandigheden relatief ver van zijn werkplek moet parkeren, en daarom het laatste stuk van het woon-werkverkeer aflegt bv. met een 'vouwfiets' die hij in de koffer van zijn wagen heeft liggen, en die hem door zijn werkgever ter beschikking is gesteld. Waarom zou de combinatie van de twee vrijstellingsregelingen dan niet kunnen werken ? Anders dan de voormelde circulaire laat uitschijnen, sluit de wettekst die combinatie blijkbaar niet uit.

In zijn antwoord op de voormelde parlementaire vraag sloot de minister van Financiën een dergelijke combinatie trouwens ook niet uit. Hij vermeldde toen uitdrukkelijk de combinatie met "andere verplaatsingen die worden afgelegd met het openbaar gemeenschappelijk vervoer of met het gemeenschappelijk vervoer georganiseerd door de werkgever of door een groep van werkgevers *of met een ander vervoermiddel*".

Pro memorie : 120 %-aftrek

De circulaire vermeldt het niet, maar sommige kosten die de werkgever of vennootschap doet of draagt "om het gebruik van de fiets door de personeelsleden voor hun verplaatsingen tussen hun woonplaats en hun plaats van tewerkstelling aan te moedigen" zijn "ten belope van 120 %" fiscaal aftrekbaar. Daartoe behoren, onder meer, de kosten die gedaan of gedragen zijn om "fietsen en hun toebehoren te verwerven, te onderhouden en te herstellen die ter beschikking gesteld worden van de personeelsleden" (art. 64ter, al. 1, 3° WIB 1992). Die regeling geldt ook wanneer een bedrijfsfiets ter beschikking wordt gesteld van een bedrijfsleider; want bedrijfsleiders worden voor de toepassing van de bepalingen inzake beroepskosten met 'werknemers' gelijkgesteld (art. 195, § 1, lid 1 WIB 1992).

De bedoelde fietsen moeten afgeschreven worden "met vaste annuïteiten waarvan het aantal niet minder dan drie mag bedragen" (art. 64ter, lid 3 WIB 1992).

Jan Van Dyck